

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Навчально-науковий інститут права

ПРАВО В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Збірник тез

Всеукраїнської науково-практичної конференції

12 травня 2023 рік

Ірпінь-Тернопіль

2023

УДК 342.9:347.998.85(477)(06)

ББК 67.301.031.2я431

П88

Рекомендовано до видання
Вченою радою Навчально-наукового інституту права
Державного податкового університету
від 29 травня 2023, протокол № 13

Редакційна колегія:

Василь ТОПЧІЙ, д.ю.н., професор, заслужений юрист України;
Марина ГЛУХ, к.ю.н., доцент; Олена МЕЛЬНИК, к.ю.н., доцент

Право в умовах воєнного стану: проблеми та перспективи: П88
матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Тернопіль, 12
травня 2023 року. Ірпінь: Державний податковий університет, 2023. 179 с.

У збірнику представлені наукові праці учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Право в умовах воєнного стану», яка відбулася 12 травня 2023 року у м. Тернопіль, на базі Західноукраїнського національного університету.

До збірника увійшли тези доповідей учасників конференції, що відображають результати пошуків авторів за вказаною проблематикою.

Збірник може бути корисним науковцям, практичним працівникам, здобувачам вищої освіти та широкому колу читачів, які цікавляться питаннями права в умовах воєнного стану.

Тези доповідей подаються в авторській редакції. Відповідальність за зміст несе автор.

УДК 342.9:347.998.85(477)(06)

ББК 67.301.031.2я431

© Державний податковий університет, 2023

ЗМІСТ

Атаманчук Н.І. Механізми запобігання та протидії зловживання процесуальними правами у адміністративному судочинстві України під час вирішення податкових спорів.....	5
Боднарчук І.О. Досягнення діджиталізації адміністративного права України в контексті наближення до європейського законодавства.....	13
Бригінець О. О. Роль безпеки як основоположної категорії при розбудові правової держави в Україні.....	22
Буряк І.В. Особливості захисту прав людини адміністративними судами в умовах воєнного стану.....	24
Вербіцька М. В. Деякі аспекти притягнення до адміністративної відповідальності за прояв неповаги до суду.....	31
Глух М.В., Ковалко Н.М. Права людини в умовах воєнного стану в Україні.....	36
Гринь О.О. Правове регулювання застосування технологій штучного інтелекту в питанні обороноздатності держави.....	41
Губаренко В.О. Впровадження стандартів європейського союзу в адміністративному судочинстві України.....	44
Денєга В.Б. Компетенція органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в умовах воєнного стану.....	47
Долгий О.О., Долгий О.А. Правове підґрунтя організації залучення української молоді до протидії корупції як загрози національній безпеці держави.....	51
Канюка Н. Електронне судочинство: досвід Італії.....	56
Капустян В.О. Правове регулювання діяльності військових адміністрацій під час дії воєнного стану.....	60
Кармаліта М.В. Міжнародні податкові договори та їх значення для України у контексті європейської інтеграції.....	65
Касьяненко Л.М., Шакірова О.В. Бюджетна політика в умовах воєнного стану.....	70
Ківало Л.В. Практика адміністративного судочинства у справах щодо звільнення з публічної служби та її вплив на розвиток публічного права...	75
Колеснік Д.Р. Правові основи оподаткування доходів від здійснення адвокатської діяльності.....	83
Кононенко В.П. Захист прав людини у контексті боротьби з фінансуванням тероризму: позиція Суду ЄС.....	87
Корнева Т.В. Правові та організаційні засади реформування митної служби України.....	91
Костроміна О.Г. Щодо поняття та мети адміністративного стягнення в Україні: теоретико-правові проблеми.....	97
Кравчук М.Ю. Роль соціальних мереж у діяльності органів публічного управління.....	102

Крупеня І.М. Проблема співвідношення понять «верховенство права» та «справедливість».....	105
Кузь Т.В. Особливості інтеграції послуг у сфері державної реєстрації актів цивільного стану через центри надання адміністративних послуг....	110
Лісова К.С. Міжнародний досвід створення та функціонування спеціальних військових трибуналів зі злочину агресії: історико-правові аспекти.....	113
Макарчук В.В. Деякі аспекти європейського досвіду участі правоохоронних органів в забезпеченні національної безпеки і оборони України.....	120
Ментух Н.Ф., Шевчук О.Р. Здійснення демократичними інституціями громадянського суспільства контролю за діяльністю органів публічного управління в умовах воєнного стану.....	124
Мельник О.П. Строки оскарження рішень органів державної податкової служби до адміністративного суду.....	128
Муза О.В. «Адміністративна медіація» як правове явище і правова процедура у відносинах публічного адміністрування.....	130
Омельчук В.С. Щодо проблемних аспектів відшкодування збитків, завданих органами ДПС.....	135
Попович О.В. Про забезпечення принципу верховенства права під час судового оскарження рішень контролюючих органів в Україні.....	144
Сєдова Д. Проблеми застосування законодавства про адміністративне судочинство в умовах воєнного стану.....	149
Ситников О.Ф. Проблемні питання застосування припинення повноважень посадової особи органу місцевого самоврядування як підстави для звільнення з публічної служби.....	153
Сухонос В., Сластьоненко О.О. Запобігання корупції сфер державних службовці як необхідна умова ефективного подальшого проведення адміністративної реформи.....	157
Трохлюк Л.С. Забезпечення фінансової безпеки України в умовах війни..	160
Чайка В.В., Боровец Т. Система суб'єктів та їх повноваження у сфері формування й реалізації державної податкової політики України.....	164
Чернецька О.В. Співробітництво України та МКС задля досягнення цілей міжнародного кримінального правосуддя.....	171
Шевченко А.Є., Мацелик М.О., Санжаров В.А. Проблема цілісності, функціонування, репутації та стабільності сучасних фінансових систем на прикладі міста-держави Ватикан.....	175

Віктор СУХОНОС,
доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри кримінально-правових дисциплін
та судочинства ННІ права
Сумського державного університету
Оксана СЛАСТЬОНЕНКО,
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри публічного права,
ННІ права Державного податкового університету

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ СФЕР ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ЕФЕКТИВНОГО ПОДАЛЬШОГО ПРОВЕДЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ РЕФОРМИ

Сьогодні питання корупції є однією з головних проблем забезпечення економічної безпеки держави. Імплементация міжнародного досвіду в сферу протидії корупції може стати ефективним інструментом модернізації, який удосконалив існуючу систему сфери державних службовців та забезпечить ефективне проведення адміністративної реформи. Ефективність проведення адміністративно-правової реформи в Україні повинна сприяти встановлення зайнятості в кожній ланці державної влади. Досягти цього просто неможливо якщо в державних структурах не будуть працювати компетентні кадри. Нажаль, сьогодні реальний стан підготовленості державних службовців ще не відповідає необхідним вимогам. За останні роки в Україні відомі непоодинокі випадки, коли державні службовці затримуються за корупційні дії. Проте такі резонансні справи до суду не доходять з різних причин, бо особи відкупляються і продовжують займатися хабарництвом, поповнюючи свої рахунки. Навіть під час війни відповідні посадовці заготовлюючи продукти харчування підвищують на них ціни, а різницю отримують собі. Про це вся країна сповіщала, але поки змін не відбулося. Єдиний вихід з такого становища - це встановлення громадського контролю та громадської ініціативи над усім у середовищі державних службовців. Проте, зазначеному перешкоджає менталітет

державного службовця як «апаратчика». Саме вони вважають, що населення не любить «стукачів» або висловитися більш делікатно «інформаторів». Тому на них заявляти ніхто не буде і люди в цьому напрямі активності не проявляють, а основне – вони не вірять у захист закону і державних органів. Також, на активність громадян впливає їх низький матеріальний рівень життя, соціальна та економічна нестабільність в державі та низька правова культура. Крім зазначеного, також на активність громадян впливає нестабільність законодавства взагалі і, зокрема, щодо регулювання державної системи управління. Сьогодні поняття «кар'єризм», «кумовство» вносять своєрідне розуміння серед державних службовців «честі мундира» та інше. Кожен з зазначених факторів має свою природу, проте її дослідження для забезпечення законності нажаль не проводяться.

Соціологічні опитування державних службовців свідчать про їх значну невпевненість у послідовності адміністративної реформи, а також порядність і честь вищого керівництва. Це все не гарантує їх стабільності. Щоб якимось покращити виявлення латентної злочинності потрібно підвищити авторитет добросовісного інформатора. На наш погляд сприяло б використання досвіду західних країн. Зокрема, в США ще у 1979 році був прийнятий закон про реформу державної (цивільної) служби який передбачав широку систему заходів для забезпечення законності, дисципліни, етичності службовців та викриття і попередження різноманітних службових зловживань. Президент США за згодою із Сенатом терміном на 5 років призначав спеціальних радників, однією з функцій яких став захист державних службовців, які інформують про зловживання в державному апараті. В регулярних довідках комісії, а також у пресі висвітлюється практика викриття випадків некоректного державного управління, зловживання владою, розтрата коштів, порушень законодавства, неетичної поведінки державних службовців тощо. Крім цього, як серед населення, так і серед державних службовців розповсюджуються державні буклети з інформацією про зловживання державними службовцями і про їх захист відповідними органами.

Сама система захисту державних службовців в США специфічна. Вона складається з комплексу правових та етико-психологічних гарантій. Так, службовець має право відкрито і обґрунтовано викривати зловживання хабарництва та корупції і тоді він автоматично потрапляє під захист спеціального радника, отримує імунітет недоторканості, який розповсюджується на звільнення, пониження в посаді чи в оплаті, від психологічного тиску, але за умови якщо його інформація підтвердиться. Цей інститут отримав у США термін «whistle -blowerie», який перекладається як «висвистування» або «захист свистунів». Головне, що підкреслено гарантії прав державного службовця, який захищається зазначеним законом, формує громадську думку в позитивному напрямі, спряє запобіганню зловживанням і значно підвищує результати ефективності адміністративної системи. Якщо поєднати цю систему з діючими у США програмами захисту свідків у кримінальному процесі, то можемо сказати, що система захисту державних службовців-інформаторів дає позитивні результати щодо попередження зловживання і корупції в державному апараті.

Важливим кроком до боротьби з корупцією є зміцнення засад державної служби. Для стабілізації ситуації необхідно вжити низку конкретних заходів не лише для суворого контролю органів управління, а й їх структури, функцій, повноважень, процедур тощо. Контроль повинен здійснюватися не тільки з організаційною підтримкою з боку влади, а і з боку громадськості. Робота органів влади має бути відкритою через систему обов'язкового звітування, інформування та комунікації через ЗМІ [1; 2].

Також відмічаємо, що подібні державні структури і процедури по захисту осіб – викривачів зловживань практично використовують усі демократичні держави світу. Зазначимо, що наша пропозиція не є категоричним запозиченням досвіду іншої держави, але є спробою використання іншого досвіду в реальних умовах сьогодення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700- VII // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 49, ст.2056
2. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/889-19>. (дата звернення: 01.05.2023).

Лілія ТРОХЛЮК,
здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Навчально-наукового інституту права
Державного податкового університету
Науковий керівник:
Любов КАСЬЯНЕНКО,
доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри публічного права
Державного податкового університету

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ

Фінансова безпека держави, у ролі складової частини національної безпеки, є основою економічного розвитку країни, яка забезпечує цілісність та суверенітет країни, а також високий рівень життя громадян. Новим викликом для економічної безпеки України стала повномасштабна війна росії проти України, яка розпочалася 24 лютого 2022 року. З збільшенням масштабів та тривалості загарбницьких військових дій виникає все більша кількість загроз, пов'язаних із забезпеченням фінансової безпеки держави. Україна зазнає великих втрат у вигляді людських жертв, матеріальних та фінансових збитків, руйнування довкілля та загрози екологічної катастрофи.

Економічна безпека є не лише підґрунтям для зростання та покращення економіки держави, а й основою її суспільного розвитку. А в контексті розгортання повномасштабних воєнних дій на території України, воєнно-політична роль України набула нового значення у формуванні